

ವರದಾ ಜಲಾನಯನದಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಹಾವಳಿ ತಪ್ಪಿಸಲು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಪರಿಹಾರ

ನೆರೆ ಎಂದರೆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿ ದಡದ ಮೇಲಿಂದ ಹರಿದು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ನೆರೆ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ನೆರೆಯು ಜಲಾನಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡದೆ ದಿವಸ ಆಗುವುದರಿಂದ ಬರಬಹುದು ಅಲ್ಲದೇ ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಡ್ಯಾಂಗಳು ಒಡೆಯುವುದರಿಂದ ನೆರೆ ಬರುವುದು.

ಜಲಾನಯನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯ ಬರುವುದರಿಂದ ನೆರೆ ಬರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೆ ಹೆಚ್ಚು. ಬನವಾಸಿ ಪ್ರದೇಶದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಹಳ್ಳಿಗಳು ವರದಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಬಂದು ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿ ೫ ರಿಂದ ೬ ದಿವಸದವರೆಗೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಂತು ಭತ್ತ, ಅನಾನಸ, ಶುಂಠಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಬೆಳೆಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಗ್ಗು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ರೈತರು ಎಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಗಿದೆ ಮತ್ತೆ ಭತ್ತ ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಭತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಹಾಳೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಹಾಳೆಗೆ ಭತ್ತವನ್ನು ಕಿತ್ತು ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಭತ್ತದ ಸಸಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಪರ್ಯಾಯ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ರೈತರು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿದ್ದಾರೆ.

ವರದಾ ಜಲಾನಯದ ಬನವಾಸಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇಂತಹ ನೆರೆ ಹಾವಳಿ ೩ ರಿಂದ ೪ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ನೆರೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ವಿಧಾನಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದೆಂದರೆ ಮಳೆಯ ನೀರನ್ನು ಜಲಾನಯದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಡುವಂತಹದ್ದು ಇದರಿಂದ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ದಡದ ಮೇಲೆ ಹರಿಯದೆ ಜಲಾನಯನದಲ್ಲಿ ಇಂಗುವುದರಿಂದ ನೆರೆಯು

ಭಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರಿನ ಹರಿವು ರಭಸದಿಂದ ಕೊಡಿರುವುದಿಲ್ಲ ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಪದ್ಧತಿ ಎನ್ನ ಬಹುದು. ಇನ್ನು ಎರಡನೇ ಪದ್ಧತಿಯೆಂದರೆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ರಭಸವಾಗಿ ಹರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಇದರಿಂದ ನೀರು ದಂಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎನ್ನಬಹುದು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದವುಗಳೆಂದರೆ :

ಜಲಾನಯನದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರು ಸಂರಕ್ಷಾಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು.

- ೧) ಸಮಪಾತಳಿ ಬದುಗಳು ಈಳಿಜಾರು ಬದುಗಳು
- ೨) ಜಗತಿ ಕಟ್ಟಿ, ೩) ಇಳಿಜಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಂದಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು, ೪) ತಿರುವುಗಾಲುವೆ ತೆಗೆಯುವುದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದು, ೫) ಕೃಷಿ ಹೊಂಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು, ೬) ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿನ ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವುದು
- ೭) ಸಸ್ಯ ಹೊದಿಕೆ ಮಾಡುವುದು, ೮) ನಾಲಾ ಬದುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ೯) ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಡ್ಯಾಂಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ವೇಗವಾಗಿ ಹರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ :

- * ನದಿಯ ಆಳ ಮತ್ತು ಅಗಲ ಮಾಡುವುದು ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

- * ನದಿಯನ್ನು ನೇರಗೊಳಿಸುವುದು: ನದಿಯು ಸುತ್ತಿ ಬಳಸಿ (ಅಂಕುಡೊಂಕಾಗಿ) ಹೋಗುವುದರಿಂದ ನೀರಿನ ಹರಿಯುವಿಕೆ ವೇಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಅದರಿಂದ ನೀರು ನದಿಯ ಮೇಲೆ ಹರಿದು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಹೊಲಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನದಿಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನೀರಿನ ವೇಗವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ನೀರು ನದಿಯಲ್ಲೇ ಹರಿದು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಬರುವ ನೆರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- * ನದಿಗಳ ಬದುಗಳನ್ನು ಎತ್ತರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಭದ್ರಗೊಳಿಸುವುದು: ನದಿಯ ಎರಡು ದಡಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಎತ್ತರಿಸುವುದು. ಇದರಿಂದ ನೆರೆಯ ನೀರು

ನದಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿದು ನೆರೆ ಹಾವಳಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಎತ್ತರಿಸಿದ ಬದುಗಳ ಮೇಲೆ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದರ ಮೂಲಕ ದಡಗಳನ್ನು ಭದ್ರಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ದಡಗಳು ಒಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಳವಡಿಸುವುದರಿಂದ ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳ ಪೈಕಿ ಮೊದಲನೆಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದರಿಂದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆ ಕಾಪಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿ ರೈತರ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ. ❀

ಎ. ಜಿ. ಕೊಪ್ಪದ್

ಅರಣ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶಿರಸಿ ☎: ೯೪೪೮೦ ೪೧೮೨೫

ಮಳೆ ನೀರು ಕೊಯ್ಲಿನ ಲಾಭಗಳು

- ✱ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಮತ್ತು ಸರಳ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ
- ✱ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುವುದು
- ✱ ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು
- ✱ ಮಣ್ಣಿನ ಕೊಚ್ಚಣೆ ತಡೆಯುವುದು
- ✱ ತಗ್ಗಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಬರುವ ನೆರೆ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು
- ✱ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು
- ✱ ನೀರಿನ ಉಳಿತಾಯವಾಗುವುದು
- ✱ ಎಲ್ಲರೂ ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು
- ✱ ನಿಖರವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ / ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆಯಾಗುವುದು
- ✱ ಜಲಭರಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಾಗುವುದು
- ✱ ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಅಂತರ್ಜಲದಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು
- ✱ ನೀರನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುವಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಕಡಿಮೆ ಬಳಕೆಯಾಗುವುದು